

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ & ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ-ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**

**ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ, ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ 256-258**

Το 336 π.Χ. ο Αθηναίος πολιτικός Κτησιφών έκανε πρόταση στη βουλή να στεφανωθεί ο Δημοσθένης με χρυσό στεφάνι για τις υπηρεσίες που είχε προσφέρει στην πόλη. Στην πρόταση αντέδρασε ο Αισχίνης, ο οποίος υπέβαλε μήνυση. Τότε ο Δημοσθένης εκφώνησε τον λόγο Περί του στεφάνου. Στο παρατιθέμενο απόσπασμα, που προέρχεται από την απόδειξη, ο ρήτορας, παραμένοντας στην ιδιωτική σφαίρα και χωρίς να αναφέρεται ευθέως στην πολιτική του διαδρομή, συγκρίνει τον βίο του Αισχίνη με τον δικό του, εστιάζοντας κυρίως στην καταγωγή, την ανατροφή, την εκπαίδευση και την επαγγελματική σταδιοδρομία.

Καὶ μὴν εἴ γε τὴν ἐμὴν τύχην πάντως ἐξετάζειν, Αἰσχίνη, προαιρεῖ, πρὸς τὴν σεαυτοῦ σκόπει, κἂν εὖρης τὴν ἐμὴν βελτίῳ τῆς σῆς, παῦσαι λοιδορούμενος αὐτῇ. σκόπει τοίνυν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς. καὶ μου πρὸς Διὸς μηδεμίαν ψυχρότητα καταγνῶ μηδεῖς. ἐγὼ γὰρ οὐτ' εἴ τις πενίαν προπηλακίζει, νοῦν ἔχειν ἡγοῦμαι, οὐτ' εἴ τις ἐν ἀφθόνοις τραφεῖς ἐπὶ τούτῳ σεμνύνεται· ἀλλ' ὑπὸ τῆς τουτουῖ τοῦ χαλεποῦ βλασφημίας καὶ συκοφαντίας εἰς τοιούτους λόγους ἐμπίπτειν ἀναγκάζομαι, οἷς ἐκ τῶν ἐνόντων ὡς ἂν δύνωμαι μετριώτατα χρήσομαι. ἐμοὶ μὲν τοίνυν ὑπῆρξεν, Αἰσχίνη, παιδί μὲν ὄντι φοιτᾶν εἰς τὰ προσήκοντα διδασκαλεῖα, καὶ ἔχειν ὅσα χρή τὸν μηδὲν αἰσchrὸν ποιήσοντα δι' ἔνδειαν, ἐξελθόντι δ' ἐκ παίδων ἀκόλουθα τούτοις πράττειν, χορηγεῖν, τριηραρχεῖν, εἰσφέρειν, μηδεμιᾶς φιλοτιμίας μήτ' ἰδίας μήτε δημοσίας ἀπολείπεσθαι, ἀλλὰ καὶ τῇ πόλει καὶ τοῖς φίλοις χρήσιμον εἶναι, ἐπειδὴ δὲ πρὸς τὰ κοινὰ προσελθεῖν ἔδοξέ μοι, τοιαῦτα πολιτεύμαθ' ἐλέσθαι ὥστε καὶ ὑπὸ τῆς πατρίδος καὶ ὑπ' ἄλλων Ἑλλήνων πολλῶν πολλὰκις ἐστεφανῶσθαι, καὶ μηδὲ τοὺς ἐχθροὺς ὑμᾶς, ὡς οὐ καλὰ γ' ἦν ἃ προειλόμην, ἐπιχειρεῖν λέγειν. ἐγὼ μὲν δὴ τοιαύτη συμβεβίωκα τύχη, καὶ πόλλ' ἂν ἔχων ἕτερ' εἶπεῖν περὶ αὐτῆς παραλείπω, φυλαττόμενος τὸ λυπῆσαί τιν' ἐν οἷς σεμνύνομαι.

Γ.1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του παρακάτω αποσπάσματος : «**Καὶ μὴν εἵ γε τὴν ἐμὴν τύχην...ποιήσοντα δι' ἔνδειαν**».

Γ.3.α. Να γράψετε για καθεμία από τις λέξεις που ακολουθούν τον τύπο που κάθε φορά σας ζητείται :

βελτίω : τη δοτική πληθυντικού αριθμού του θηλυκού γένους στον θετικό βαθμό.

Διὸς : την κλητική ενικού αριθμού.

ἀφθόνοις : τη δοτική ενικού αριθμού του θηλυκού γένους στον θετικό βαθμό.

καταγνῶ : το πρώτο πρόσωπο ενικού αριθμού στην υποτακτική του Αορίστου β' στην ίδια φωνή.

ἐμπίπτειν : το πρώτο πρόσωπο πληθυντικού αριθμού του Υπερσυντελικού.

ἐμὴν : την ίδια πτώση του πληθυντικού αριθμού του ίδιου γένους για πολλούς κτήτορες.

ψυχρότητα : την ονομαστική ενικού αριθμού.

αἰσχρὸν : την κλητική ενικού αριθμού του θηλυκού γένους στον συγκριτικό βαθμό.

τραφεῖς : το δεύτερο πρόσωπο ενικού αριθμού στην οριστική του Παρακειμένου στη μέση φωνή.

χρήσομαι : το δεύτερο πρόσωπο ενικού αριθμού του Παρατατικού στην ίδια φωνή.

β. Στο απόσπασμα που μεταφράσατε :

i. να εντοπίσετε και να αναγνωρίσετε γραμματικά τους εγκλιτικούς τύπους που προέρχονται από ρήματα που σχηματίζουν Αόριστο β' και στη συνέχεια να γράψετε για καθέναν από αυτούς στον χρόνο και στη φωνή που βρίσκεται το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής.

ii. να εντοπίσετε και να γράψετε στο τετράδιό σας τις οριστικές και τις προστακτικές της πρώτης περιόδου και στη συνέχεια να τις μετασχηματίσετε σε απαρέμφατα στον ίδιο χρόνο και στην ίδια φωνή.

iii. τα προσηγορικά ουσιαστικά της πρώτης ημιπεριόδου και στη συνέχεια να τα μετατρέψετε στη δοτική ενικού αριθμού.

γ. **σκόπει, χρήσομαι, φοιτᾶν, συμβεβίωκα** : για καθέναν από τους προηγούμενους τύπους να γράψετε στη φωνή που αυτός βρίσκεται το β' ενικό πρόσωπο όλων των εγκλίσεων του Ενεστώτα και το β' πληθυντικό πρόσωπο του Παρατατικού.

δ. καταγνῶ, ὑπῆρξεν, ἀπολείπεσθαι, ἐπιχειρεῖν : να γράψετε το β' ενικό της οριστικής του Παρακειμένου και το γ' πληθυντικό του Υπερσυντελικού της μέσης φωνής.

Γ.4.α. Να αναγνωρίστε συντακτικά τους παρακάτω τύπους του αποσπάσματος που μεταφράσατε : **λοιδορούμενος, μου, ψυχρότητα, φοιτᾶν.**

β. «έμοι μέν τοίνυν ὑπῆρξεν, Αἰσχίνη, παιδὶ μέν ὄντι φοιτᾶν εἰς τὰ προσήκοντα διδασκαλεῖα, καὶ ἔχειν ὅσα χρή τὸν μηδὲν αἰσχροὺν ποιήσοντα δι' ἔνδειαν» : να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις μετοχές του αποσπάσματος που βρίσκονται σε αρσενικό γένος και να τις αναλύσετε στις αντίστοιχες δευτερεύουσες προτάσεις.

γ. «εἴ γε τὴν ἐμὴν τύχην πάντως ἐξετάζειν, Αἰσχίνη, προαιρεῖ, πρὸς τὴν σεαυτοῦ σκόπει» : να μεταφέρετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο με ρήμα εξάρτησης το «ἐκέλευσε»

δ. «ἂν εὖρης τὴν ἐμὴν βελτίω τῆς σῆς, παῦσαι λοιδορούμενος αὐτῇ» : να χαρακτηρίσετε τον υποθετικό λόγο και στη συνέχεια να τον μετατρέψετε, ώστε να δηλώνει την απλή σκέψη του λέγοντος.

ε. «ὥστε καὶ ὑπὸ τῆς πατρίδος καὶ ὑπ' ἄλλων Ἑλλήνων πολλῶν πολλάκις ἐστεφανῶσθαι» : να χαρακτηρίσετε συντακτικά τη δευτερεύουσα πρόταση ως προς το είδος, το ποιόν και το περιεχόμενο και να αιτιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς της.